

Hyvinvointiraportti 2022

PARGAS
SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN
SAARISTOKAUPUNKI

**HYVINVOINTI-
KERTOMUS**

Mitä kuuluu?

**HYVINVOINTI-
SUUNNITELMA**

Mitä tehdään?

HÅLLBAR
UTVECKLING
KESTÄVÄÄ
KEHITYSTÄ

STARKARE
ATTRAKTIVITET
VAHVEMPAA
VETOVOIMAA

PARAISTEN STRATEGIA

BÄTTRE
VÄLMÅENDE
PAREMPAA
HYVINVOINTIA

SKAPA
TILLSAMMANS
LUODAAAN
YHDESSÄ

PARGAS

SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN

SAARISTOKAUPUNKI

Johdanto

Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat ovat jokaisen kunnan ehkä merkittävin voimavara. Tästä syystä kunnan tulee kohdentaa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä toimia ihmisten asuinympäristöön, liikenteeseen, varhaiskasvatukseen, kouluihin, työpaikoille, harrastuksiin ja palveluihin jne. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on samalla kunnan elinvoimaisuuden edistämistä.

Hyvinvoinnin nähdään koostuvan fyysisestä terveydestä ja toimintakyvystä, psyykkisestä hyvinvoinnista ja mielenterveydestä, sosiaalisista suhteista ja vuorovaikutuksesta, terveellisestä ja toimivasta asuin- ja elinympäristöstä, riittävästä toimeentulosta sekä pääsystä tarvittaviin palveluihin, kuten julkinen liikenne, sosiaali- ja terveystyöpalvelut, sekä mielekkäät vapaa-ajan palvelut.

Kuntamaailmassa elinvoima on suhteellisen uusi ja moninainen käsite. Keskeinen elementti on tehokas ja toimiva elinkeino- ja palvelurakenne, joka houkuttelee ja sitouttaa yrityksiä, yhteisöjä ja kaikenikäisiä ihmisiä. ([Kuntaliitto](#))

Paraisten kaupungilla on [laaja hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021-2025](#). Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma nostaa esiin hyvinvoinnin taustatekijät, vahvuudet ja kehittämiskohteet ja se on tärkeä väline kunnan toiminnan suunnittelussa, johtamisessa ja kehittämisessä. Se toimii myös strategiatyön, vuotuisen kuntasuunnittelun (talousarvio) ja seurannan välineenä. Nämä prosessit ja suunnitelmat on synkronoitava parhaan tuloksen saavuttamiseksi. Suunnitelma sisältää painopistealueet, tavoitteet ja toimenpiteet, joita arvioidaan ja joista raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle.

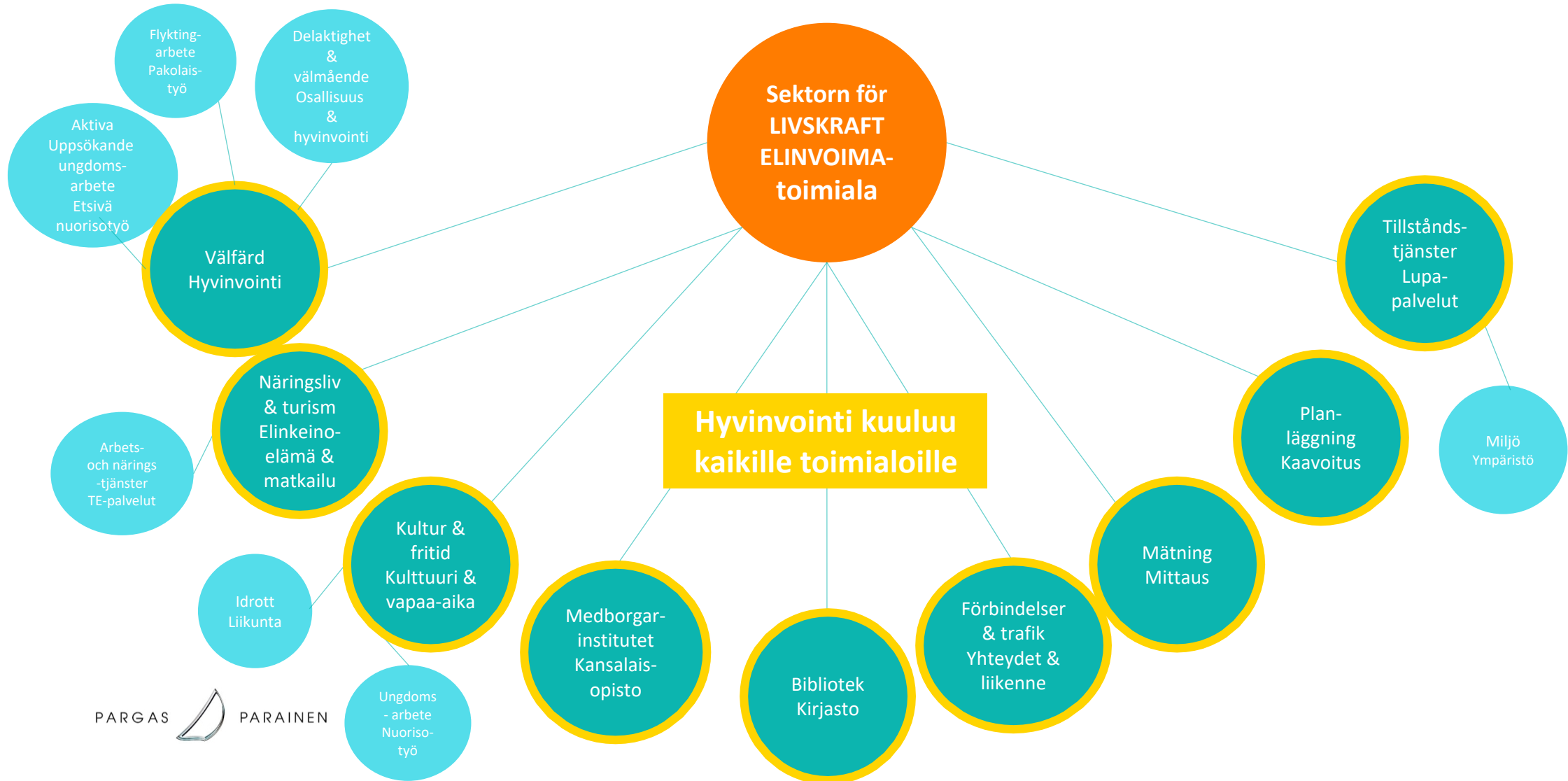
Yhdessä luomme hyvinvointia

Livskraftsutskottet
Elinvoimavaliokunta

Välmaendekommittén
Hyvinvointitoimikunta

Skärgårdsnämnden
Saaristolautakunta

Bygg- och miljönämnden
Rakennus- ja
ympäristölautakunta

PARGAS

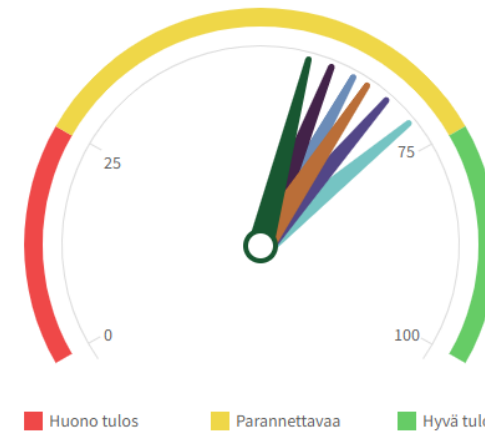
PARAINEN

TEAvisari

TEAvisari näyttää kunnan terveydenedistämistyön suunnan eli kuvaa kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. TEAvisari on väline, joka tukee kuntien suunnittelua, johtamista ja arviointia.

Vahvistamalla organisaation toimintaedellytyksiä eri toimialoilla voidaan vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin. Tiedon hyödyntäminen ratkaisulähtöisesti ja konkreettisista toimenpiteistä päättäminen on tärkeä askel hyvinvoinnin edistämisessä.

Kaikki sektorit : Parainen 2022

- Kuntajohto
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Liikunta
- Perusterveydenhuolto
- Kulttuuri

Aineisto päivitetty 21.08.2023

Pisteet	Parainen	Koko maa
Kaikki sektorit	61	69
Kuntajohto	62	79
Perusopetus	64	65
Lukiokoulutus	59	65
Ammatillinen koulutus	..	64
Liikunta	67	72
Perusterveydenhuolto	56	70
Kulttuuri	71	66

Vuoden 2022 hyvinvointisuunnitelman seuranta

PARGAS
SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN
SAARISTOKAUPUNKI

PARGAS
SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN
SAARISTOKAUPUNKI

Kunnan on otettava päätöksenteossa huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.

Näin ollen tavoitteet ja toimenpiteet on jaettu seuraavaan kolmeen ryhmään:

1. Lasten, lapsiperheiden hyvinvointi ja nuorten hyvinvointi
2. Työikäisten hyvinvointi
3. Ikäihmisten hyvinvointi

Hyvinvointisuunnitelmassa on taulukko, johon valtuustokauden tavoitteet ovat kirjattuna. Tässä raportissa kerrotaan toimenpiteistä jotka ovat toteutuneet vuonna 2022.

Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointi 2022

Tavoite 1) Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi ja nuorten hyvinvointi

Tämä on tehty:

- Ennaltaehkäisevä ja etsivä toimintamalli; Aktiva
- Harrastustoiminnassa käytössä Suomen malli kaikissa kouluissa
- Kulttuurisuunnitelma kaikille lapsille ja nuorille lk 1-9
- Liikuntatilojen ja liikuntamahdollisuuksien määräraha samalla tasolla kuin 2021 (ei laskenut)
- Monitoimi- ja lähiliikuntapaikat otettu huomioon investointitalousarvossa; katsomo ja huoltorakennus Pajbackaan.
- Ulkoluokkahuoneet/ulkotilat käytössä toiminnassa ja vapaa-aikana; varhaiskasvatus ja koulut
- Kirjastopolkua käytetään aktiivisesti; esiopetus - lk 9
- Kirjaston nuoriso-osasto uudistettiin tarkoituksenmukaisemmaksi.
- Kirjasto on järjestänyt toimintaa, esim. perheluantait ja syyslomaohjelmaa.
- Kirjasto perusti joihinkin päiväkoteihin ns. eteiskirjaston.
- Neljä kirjastoa kuudesta on muutettu omatoimikirjastoksi, mikä lisää kirjastopalvelujen käyttömahdollisuuksia.

Tavoite 2) Osallisuuden vahvistaminen syrjäytymisen ehkäisemiseksi

Tämä on tehty:

- Nuorisovaltuusto
- Vapaa-aikaohjaajat rakentavat luottamuksellisia suhteita nuoriin ja kannustavat nuoria tekemään omia aloitteita ja tukevat heitä niiden toteuttamisessa.
- Suomen harrastustoimintamalli käytössä

Tavoite 3) Toimivat rakenteet ja yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa

Tämä on tehty:

- Kaupunki on nimennyt toiminta-alueille vastuuhenkilöt, joiden tehtävänä on valvoa kaupungin etuja.
- Kaupunki on osallistunut kaksikielisen perhekeskusmallin kehittämiseen.

Tavoite 4) Toimivat rakenteet ja yhdyspintatyö järjestöjen ja vaikuttamiselinten kanssa

Tämä on tehty:

- Avustuksia on myönnetty kulttuuritoimintaan, lasten ja nuorten toimintaan sekä liikuntaan.

Tavoite 5) Kehitämme palvelujamme yhdessä asukkaiden kanssa

Tämä on tehty:

Tavoite 6) Turvallisuuden ja hyvinvoinnin kasvattaminen arjessa

Tämä on tehty:

- Yhteistyöryhmä on jatkanut työtään liikenneturvallisuussuunnitelman parissa, ja myös lapset ja nuoret on osallistettu työhön.

Työikäisten hyvinvointi 2022

Tavoite 1) Osallisuuden vahvistaminen syrjäytymisen ehkäisemiseksi

Tämä on tehty:

- Kansalaisopisto tarjoaa monipuolista toimintaa.
- Toteutettu Arkeen voimaa -kurssi.
- Vammaisneuvosto

Tavoite 2) Toimivat rakenteet ja yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa

Tämä on tehty:

- Vastuhenkilö nimetty tehtävään.

Tavoite 3) Toimivat rakenteet ja yhdyspintatyö järjestöjen ja vaikuttamistoimielinten kanssa

Tämä on tehty:

- Kolmas sektori on saanut avustuksia liikunnan ja hyvinvoinnin edistämiseen kulttuurin ja liikunnan kautta.
- Järjestetty Kirjastokahveja, joissa asukkaat ovat voineet tavata kaupungin viranhaltijoita.

Tavoite 4) Turvallisuuden ja hyvinvoinnin kasvattaminen arjessa

Tämä on tehty:

- Liikenneturvallisuustyöryhmä on jatkanut työtään.

Ikäihmiset 2022

Tavoite 1) Osallisuuden vahvistaminen syrjäytymisen ehkäisemiseksi

Tämä on tehty:

- Vanhusneuvosto/vammaisneuvosto
- Kansalaisopiston toiminta
- Kulttuurihyvinvointia, kulttuuritoimintaa hoivakodeissa ja palveluyksiköissä, esim. kulttuurikasseja kotipalvelun asiakkaille
- Kirjaston palvelujen saatavuutta parannettu, esim. monitoimikirjastot.

Tavoite 2) Toimivat rakenteet ja yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa

Tämä on tehty:

- Kaupunki on nimennyt toiminta-alueille henkilöt valvomaan kaupungin etuja ja luomaan yhdyspintoja kaupungin ja hyvinvointialueen välille.

Tavoite 3) Toimivat rakenteet ja yhdyspintatyö järjestöjen ja vanhusneuvoston kanssa

Tämä on tehty:

- Vanhusneuvosto

Tavoite 4) Kehitämme palvelujamme yhdessä asukkaiden kanssa

Tämä on tehty:

- Kirjastokahvit

Tavoite 5) Turvallisuuden ja hyvinvoinnin kasvattaminen arjessa

Tämä on tehty:

- Liikenneturvallisuustyöryhmä on jatkanut työtään.

Yhteenveto

On tärkeää muistaa, että merkittävä osa kuntalaisista voi hyvin, vaikka hyvinvointia kuvaavat indikaattorit nostavat esille ongelmia tai pahoinvointia. Kerätyn hyvinvointidatan perusteella Paraisten kaupungin indikaattorit ovat suurelta osin hyvällä tasolla, mutta hyvinvointityötä on silti tarpeen jatkaa ja kehittää, erityisesti vuoden 2023 soite-uudistuksen jälkeen.

Yhteinen moniammatillinen, monialainen ja tavoitteellinen työ lisää asukkaiden hyvinvointia. Kun päätöksentekoprosesseissa otetaan huomioon myös asukkaiden varhainen osallistaminen sekä päätösten vaikutukset eri ikäryhmille, varmistetaan mahdollisuus saavuttaa kaikessa toiminnassa hyvinvointisuunnitelmassa määritellyt hyvinvointitavoitteet.

Yhdenvertaisuuden varmistamiseksi on lisäksi tärkeää seurata eri ikäryhmien terveyttä ja hyvinvointia sekä heidän palvelutarpeidensa toteutumista.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä yksinäisyyden torjumiseen, turvallisuuden luomiseen sekä liikkumisen ja liikunnan lisäämiseen kaikissa ryhmissä.

Yhdessä luomme hyvinvoivan saaristokaupungin!